

nélküliség az elmúlt év folyamán 230.000 fővel apadt.

A következő összeállítás az 1924—1927. évekről a biztosított munkások közötti munkanélküliséget mutatja ki százalékokban kifejezve:

1924 december 31 : 10·9%

1925 december 31 : 10·4%

1926 december 31 : 11·9%

1927 december 31 : 9·8%

A Munkaügyi Minisztérium által közzétett statisztikák szerint a *munkabérek* 1927-ben átlagban kevéssel sülyedtek. A bérek csökkenése főleg a szénbányászatban jelentkezett, míg a többi iparágakat csak kisebb mértékben érintette. A bányá-

szok munkabérei majdnem az összes szénbányász vidékeken a szénsztrájk befejezésekor létrejött egyezményben megállapított minimumra szállítottak le. A vas- és acéliparban a munkabérek az árak csökkenésével arányban estek. A munkabérek csökkenése majdnem kizárólag a jobban fizetett munkásokat érintette, míg a kisfizetésűek megtartották béreiket.

Az 1927. év végén a munkások heti bérei átlagban 70—75%-kal voltak magasabbak, mint 1914-ben.

Az 1927. évben a *munkaórákban* beállott változások nem lényegeseek. A munkaórák növekedését tapasztalhatjuk főleg a bányaiiparban, ahol munkáscsoportonként a munkaidő 7 órától 8 órára emeltetett fel.

© IRODALMI SZEMLE ©

Könyvismertetések.

Chronique de livres.

Lesenyi Ferenc: A magyar erdőgazdaság.

François Lesenyi: La sylviculture hongroise.

Különlenyomat az „Erdészeti Kísérletek” 1927. XXIX. sz. kötetéből. Sopron. 64 oldal, 3 térképmelléklet.

Tirage à part du tome XXIX, 1927, des „Expériences forestières”. Sopron. 64 pages, 3 cartes.

Résumé. L'ouvrage est divisé en trois parties. La première traite la sylviculture hongroise jusqu'à la loi des forêts; la seconde les forêts actuelles, leur situation au point de vue du droit de propriété, l'aménagement et l'exploitation des forêts, la production et le commerce extérieur des bois, la question du boisement de l'Alföld. Dans la troisième partie, après avoir exposé les principales dispositions des lois forestières, l'enseignement technique forestier et les ouvrages parus sur la sylviculture, l'auteur indique les travaux dont la nécessité s'impose pour le développement de la sylviculture. En faisant connaître les cours d'eau de la Hongrie ancienne et leur connexion avec la région montagneuse et forestière enlevée au pays, l'auteur expose que l'excèsif déboisement de cette région pourrait avoir pour résultat de grossir trop les rivières allant vers le territoire hongrois actuel et d'y causer de désastreuses inondations, et cela d'autant plus que le traité de Trianon a disloqué le régime des eaux et forêts du bassin des Karpathes.

*

A szerző széleskörű áttekintést nyújtó, értékes tanulmányában a magyar erdőgazdaság múltjával, jelenével és jövő feladataival foglalkozik.

Az értekezés három részből áll. Az első rész az erdészet múltját ismerteti.

Régi Magyarország folyamrendszerét s annak az erdős hegyvidékekkel való összefüggését ismertetve, a szerző megállapítja, hogy a hegyvidékek erdőségeinek mértéktelen pusztítása az Alföld felé siető folyók medreinek egyenletes táplálását megzavarhatja. A mai határokon belül tehát könnyen árvízveszedelem származhatik, annál is inkább, mert az erdészeti és vízügyi igazgatás a Kárpátok medencéjében jelenleg nem egységes. Ugyancsak itt adja magyarázatát annak, hogy a megmaradt erdőségek gazdasági teljesítőképessége miért gyengébb viszonylagosan is, mint az elszakított területeken levő erdőkben. Szerinte ennek az az oka, hogy az alkotmányosság helyreállta után a kormányzat főleg hegyvidéki erdők megszerzésére fektette a főszűlyt, a fatermelés szempontjából számbajöhető alföldi, vagy dombos vidéken levő erdőt a kincstár nem igen vásárolta, úgyhogy a leggondosabban kezelt kincstári erdőbirtokoknak zöme a Kárpátokkal együtt elveszett, a mai területen még a régi kincstári erdőknek 5%-a sem maradt meg. Másik ok pedig az, hogy a sík területeken sok a mezőgazdasági birtokok közé beékelte, huzamosabb gazdálkodásra kevésbé alkalmas, kisebb erdőbirtok.

A második részben a szerző a jelenlegi erdőterületet, a fajokot, birtokviszonyokat, az erdőművelést, erdőrendezést; a külkereskedelmi forgalom alakulását statisztikai adatokkal megvilágítva részletesen ismerteti, majd rátér az alföldi szíkes területek fásításának s a mezőgazdasági termelésre nem

alkalmas egyéb területek erdősítésének tárgyalására. Ezeket a területeket legmegfelelőbbben cserjékkel és alacsonyabbrendű fajokkal (pl. olajfűz, galagonya, kökény, vadkörte stb.) készítik elő a nemesebb fajok számára. Az értekezés adatai szerint az 1921. év közepétől 1926 tavaszáig a birtokosok az Alföldön 6.665·2 hektárt önként fásítottak, a kincstár pedig 1878—1910 között 8.325 hektár nyílt futóhomokot kötött meg fásítással. Az értekezés a továbbiakban leszögezi, hogy míg a régi területen 1913-ban 17,681.000 m³ fa termeltetett ki, addig a mai határokon belül évenként csak 1,627.800 m³ faanyagot tudunk termelni. A mostani terméseredmény tehát egy tizedrészét sem éri el a régieknek. A fatermelés viszonylag is igen nagymértékű hanyatlásának okát a szerző abban találja, hogy, amit már említettük, a legjobban berendezett és legvirágzóbb korlátolt forgalmú, főleg állami, erdőbirtokokban veszteségünk az átlagosnál jóval nagyobb, másrészt a megmaradt erdők között elég sok a rendszeres gazdálkodásra kevésbé alkalmas és a túlhasznált erdő.

A harmadik részben a szerző az 1879:XXXI. t.-cikknek, továbbá a később alkotott erdészeti törvényeknek főbb rendelkezéseit, valamint az erdészeti szakképzést, szakirodalmat ismerteti. Végeredményben azután oda konkludál, hogy az erdőgazdaság fejlesztése terén a jövő legfontosabb és mielőbb megvalósítandó feladatát a régi mulasztások helyrehozatala s a jelenlegi erdők teljesítőképességének fokozása képezi. Ennek a feladatnak sikeres megoldását egy generális új erdőtörvény megalkotásától reméli, mely törvény az erdők fenntartását és gazdaságos használatát minden erdőre kiterjedőleg biztosítani fogja. Sz. Z. dr.

Magyar Biztosítási Évkönyv XX. évfolyam 1927/28.

Annuaire hongrois des Assurances. Année XX, 1927/1928.

Kiadják: A Biztosítási és Közgazdasági Lapok. Budapest, 1928. 442 l.

Édíté par: *Biztosítási és Közgazdasági Lapok. Budapest, 1928. 442 pages.*

Résumé. Par le choix judicieux de ses matériaux, l'Annuaire comble une lacune. Le premier chapitre comprend les principales lois et ordonnances relatives aux assurances; le deuxième l'histoire, la situation et les résultats des Compagnies d'assurance; le troisième, des études sur les questions actuelles des assurances.

*

A biztosításügy kérdése a háború után szép lendületnek indult közgazdasági irodalmunknak

még mindig eléggé mostohán kezelt gyermeke. A biztosítási kérdések egész komplexumát felölelő szakkönyvünk pl. még mindig nincs s az ország gazdasági életének szempontjából oly fontos biztosításügy az egyetemi stúdiumok közt sem foglalja el az őt megillető helyet. Kétségtelen, hogy a biztosítási szakirodalom fellendülésével szoros kapcsolatban van a szakképzés és utódnevelés eredményességének kérdése, másfelől a biztosítási eszme népszerűsítése és propagálása terén is az irodalmi tevékenységre hárul az a feladat, hogy a társadalom széles rétegeinek a biztosítással szemben még mindig tapasztalható közönyösségét vagy éppen anti-pátiáját eloszlassa. Hogy pedig gazdasági és szociális szempontból mit jelent az, hogy minél szélesebb rétegekben verjen gyökeret a biztosítás fontosságának és szükségességének tudata, bővebb fejtegetésre nem szorul.

Ezek a gondolatok vetődnek fel önkénytelenül előttünk, amikor a most megjelent Magyar Biztosítási Évkönyv 1927/28. évi kötetében lapozgatunk. A kiadvány gondosan és célszerűen megválasztott anyagával kétségkívül hézagpótló munkának tekinthető s szegényes biztosítási irodalmunkat értékes termékkel gyarapítja. Az Évkönyv három részre oszlik: az első fejezet a legfontosabb biztosítási törvényeket és rendeleteket tartalmazza. A második fejezet az egyes biztosítótársaságok helyzetét, üzleti eredményeit, működési körét ismerteti a történelmi fejlődés rövidre fogott praktikus vázolásával. A harmadik rész végül szakszerű tanulmányokat tartalmaz a biztosítás aktuális kérdéseiről. Mint látható, az Évkönyv gazdag anyaga nemcsak a szakemberek, hanem az érdeklődő nagyközönség számára is becses ismeretforrásokat tartalmaz. A magunk részéről kívánatosnak tartanánk, hogy az Évkönyv harmadik része, a propagandisztikus szempontot is honorálva, a jövőben a biztosítás egyes ágazatainak lényegét és jelentőségét példázó, a nagyközönség számára szánt, lexikonszerű ismertetésekkel bővítettessék. Jóllehet ez szorosan véve nem egy Évkönyv feladata, de a biztosítási eszme terjesztésére minden alkalmat meg kell ragadnunk. A kiadvány utolsó részében közölt összefoglaló adatok is kiegészíthetők volnának még néhány érdekes adattal (a biztosítottak száma, a biztosított összeg, a társulatok részvényeinek tőzsdei árfolyamalakulása stb.). Mindezek azonban olyan természetű kiegészítések, melyek az évek folyamán bizonyára pótolhatni fognak, s a jelen Évkönyv értékét nem csökkentik, melynek szerkesztőségét hasznos munkájáért elismerés illeti.

H. S. dr.